

Berlin in Rim snujeta nov udarec - Francija pripravljena

Fašistični državi ne kažejo nikake volje, da bi se pomirili. — Naziji bruha nove grožnje proti Poljski in ji utegnejo v kratkem poslati ultimatum. — Mussolini pošilja nove čete v Afriko in Španijo.

Pariz, Francija. — Fašistični na os Rim-Berlin očividno menijo, ali, da obe zapadni državi, Anglija in Francija, še niste dovolj pripravljeni, da bi se agresivnosti resno postavili na pot, ali pa, da prevladuje v njih še vedno taka miroljubnost, da boste raje še dosti žrtvovali, predno bi riskirali splošno vojno; katerikoli vzrok je že za to, dejstvo je, da kaže fašistični državi vse prej kakor pa, da se nameravate pomiriti in prenehati razburjati Evropo. Iz znamenj se more sklepati, da utegnejo nastopiti v kratkem novi viharji dnevi.

Naziji menda ne verjamejo, da je Poljska resno mislila, ko je sklenila z Anglijo vojaško pogodbo za medsebojno obrambo, in da te pogodbe tudi ne namerava dejansko izrabiti; zato upajo, da bodo s pritiskom in grožnjo lahko dobili od nje vse, kar začasno zahtevajo. In te metode se z vsilovitostjo poslužujejo te dni ter groze Poljski tako, da jo morajo gotovo preplašiti, ako se ne čuti do skrajnosti močne. Podobnega nastopa se spominja Evropa v usodnih dnevih, ko se je ustvarjala usoda Avstrije in pozneje Čehoslovake, in zato zdaj upravičeno lahko pričakuje, da bo prišla točasno Poljska na vrsto; nazijski ultimati, ki bo sprožil nove dogodke, lahko torej pričakuje Poljska v najkrajšem času.

Iz Rumunije pa se poroča istočasno, da grozi tej državi od dveh strani nevarnost; na eni strani je Ogrska, ki je zaveznica fašističnih držav, postavila na njeno mejo 400.000 vojakov, od druge strani pa je tudi Bolgarija ojačila svoje obmejne sile. Obe državi nameravate očividno izrabiti zmedo, ki jo bodo naziji povzročili s pritiskom na Poljsko, da izsilite od Rumunije ozemlje, ki ste ji ga morali svoječasno odstopiti.

Dočim šari Hitler na severu, pa nadaljuje Italija na jugu z vsjo naglico s svojimi pripravami. Značilno je, da se iz nje zadnje dni ne slišijo več nikake zahteve po ozemljih, ki bi jih ji morala Francija odstopiti. Besede je izpremenil Mussolini v dejanja in tako se vrši živahno premikanje čet na vse vetrove. Krdela vojaštva se pošiljajo zlasti v severno Afriko, brez dvoma z namenom napada na francosko Tunizijo, in nove italijanske čete se še vedno izkrcavajo v Španiji ter se pošiljajo, kakor se ugotavlja, naravnost v Pireneje, na francosko mejo. Kakor naziji na Poljsko tako naslavljajo italijanski časopisi gromovite grožnje na Grčijo in jo svare, naj se ne da zapeljati Angliji, da bi se zvezala z njo proti fašizmu, češ, da od take zveze ne more pričakovati nič drugega kakor smrt.

ZAROTA PROTI HITLERJU?

Skupina Čehov ga baje nameravala napasti.

London, Anglija. — Eden tukajšnjih listov je v torek poročal, da je obstajala v Nemčiji zarota, ki je imela namen, izvršiti napad na Hitlerja, in sicer ob času, ko je imel 31. marca nastopiti kot govornik v Wilhelmshafnu. V zaroti je bila, kakor trdi poročilo, skupina Čehov, toda tajna policija je načrt izsledila ter aretirala šest Čehov, ki so baje vsi mirno priznali krivdo, dočim sta dva druga pobegnila na Nizozemsko.

CHICAŠKE ZAHTEVE OD ZAKONODAJE

Springfield, Ill. — V senatski zbornici državne zakonodaje so se zadnji torek stali od chicaškega senatorja Warda štiri predlogi, zahtevajoč milijonsko denarno pomoč mestu Chicagi. Po prvem predlogu bi se imelo mestu prispevati iz državne blagajne po pet milijonov na mesec za relief. Drugi predlog zahteva, da se dovoli distriktu mestnih parkov razpisati za šest milijonov dolarjev bondov brez splošnega glasovanja. V tretjem se priporoča, da se zviša število sodnikov na okrajnih okrožnih sodiščih od 20 na 28, češ, da so ta sodišča zabasana z nerešenimi slučajmi. Četrti predlog pa zahteva, da se zviša letno nakazilo mestnemu sanatoriju, za tuberkulozne od \$2.850.000 na 3 milijone.

MOHAMEDANCI DEMONSTRIRAJO PROTI ITALIJI

Oran, Alžirija. — Zasedba mohamedanske države Albanije je razjarila ostali mohamedanski svet in zadnji torek so se po celi Alžiriji vršile srdite protitalijanske demonstracije, pri katerih je bilo udeleženo na tisoče muslimanov. Oblasti so se morale poslužiti vojaške pomoči, da so mogle držati demonstrante proč od italijanskih konzulatov v raznih mestih.

ZALOGE PREMOGA SE KRČIJO

New York, N. Y. — Pomankanje premoga sicer še ni postalo nikjer kritično, pač pa utegne nastati resno pomankanje, ako se bo kaj dolgo nadaljevalo sedanje stanje in ne bo prišlo do sporazuma med operatorji in premogarsko unijo, da se sklene nova pogodba. Operatorji se še vedno trdovratno upirajo, da bi pristali na zahteve unije, in tako je več stotisoč premogarjev brez dela že od začetka aprila.

ŠRITE AMER. SLOVENCA

KANDIDATA IŠČEJO

Demokrati skušajo najti naslednika Rooseveltu.

Washington, D. C. — Politiki se pričnejo zbirati pripravljati in vako ste zdaj že obstruji v demokratski stranki resno na delu, da si najdeta primerne kandidata za predsedniško nominacijo za prihodnje leto. Kakor je bilo že poročano, je začela konservativna struja delati propagando za Garnerja, ki je točasno podpredsednik. Progressivna struja newdealovcev pa še vedno išče, da najde pravnega naslednika za Roosevelta v slučaju, ki je zelo verjeten, da ta ne bo več kandidiral. Med drugimi bi prišel resno v poštev R. M. Hutchins. Ta mož je liberalnega mišljenja in poleg tega izreden mislec, čemur je dokaz to, da je že dolgo leta predsednik prominentne ustanove, namreč chicaške univerze, dasi je zdaj star komaj 40 let.

CIVILIZACIJA SE NI DALEČ PRODRLA

Memphis, Tenn. — Iz nekega oddaljenega kraja v severovzhodnem Missisippiju je prispelo semkaj neko 16 letno farmarsko dekle, ki je vzbudilo pravo senzacijo. Ker je bila brez vsakih sredstev, je začasno poskrbelo za njo mladinsko sodišče. In tukaj je podalo dekle naravnost neverjetno izjavo: Dejala je, da ni še nikdar prej videla električne luči, še nikoli govorila po telefonu; najvišje poslopje, ki ga je kdaj videla, je imelo dve nadstropji. Božično drevesce je za njo nekaj tujega, sladoleda še ni nikdar okusila in o kino gledališču nima pojma. Povzru vsega tudi ni vedela, da je Roosevelt sedanjí predsednik. — Končno je morala biti bolj zavidanja kakor pomilovanja vredna.

SENAT ŠEL SVOJO POT

Washington, D. C. — Senatska zbornica je zadnji torek odobrila nadaljnjih sto milijonov dolarjev za WPA do konca junija. Isti znesek je sprejela že prej tudi senatska zbornica. Predsednik Roosevelt je priporočal, da se nakáže 150 milijonov, in je takorekoč v zadnjem trenutku še apeliral na senat, češ, da bi drugače bilo treba odpušiti preveč delavcev z WPA, toda senat je ta apel ignoriral ter odobril znatno svoto z večino glasov 49 proti 28.

KRIŽEM SVETA

Madrid, Španija. — Tekom civilne vojne je prišlo v Madrid na stotine beguncev iz raznih ogroženih pokrajin. Oblasti so zadnji torek odredile, da se morajo begunci vrniti na svoje domove najkasneje do 25. aprila.

Amsterdam, Nizozemska. — Tukajšnja vlada se pripravlja, da predloži parlamentu zakonski predlog, po katerem bi se doba prisilne vojaške službe zvišala od sedanjih enajst na osemnajst mesecev.

Kairo, Egipt. — Angleška vlada je predložila Arabcem in Judom v Palestini nov načrt za pomirjenje tamkajšnjega stanja. To se je izvedelo v torek, ko sta prispele semkaj egiptovski poslanik v Londonu in pa predsednik svetovne judovske zveze.

STANJE ALBANSKE KRALJICE RESNO

Larissa, Grčija. — Naporno potovanje po slabih gorskih potih, ki ga je morala nastopiti dva dni po porodu, ko je bežala pred italijansko armado, je spravilo albansko kraljico Geraldino v tako resen položaj, da je morala zadnji torek biti prepeljana v bolnico K njej ne pustijo nobenih posetnikov, celo njenega moža in novorojenca ne.

OBSOJA CHAMBERLAINA

Cela Francija združena v pripravljenosti za obrambo — Nerazumljivo vedenje Chamberlaina.

Pariz, Francija. — Ako domnevata Hitler in Mussolini, da bosta mogla Francijo s tako lahkoto ostrašiti, kakor sta jo lani ob času proslulega monakovskega dogodka, sta v veliki zmoti. Kakor trdijo tukajšnji opazovalci, je sedanja Francija vse nekaj drugega, kakor je bila pred pol letom, in, v kolikor bo od nje odvisno, ne bosta diktatorja napravila niti koraka več brez kazni. Ta odločna pripravljenost se ne vidi samo v vladi, marveč prevladuje tudi v javnosti na splošno. Zagovorniki monakovskega pakta so se kar nekako poskrili in vse časopise skoraj brez izjeme je polno patriotizma in pozivov k skrajni odločnosti.

Francozi kar ne morejo razumeti, da se Chamberlain še zdaj ni postavil na eno ali na drugo stran, da kljub vsem razočaranjem še vedno upa, da bo fašizem zlepa ukrotil. Naravnost smešno so jim zdi, da se je v tem odločnem trenutku začel znova pogajati z Mussolinijem; prepričani so, da ga bo Mussolini le vodil za nos, da si bo s tem pridobil več časa za priprave, zlasti v Španiji. Očividno je namreč, da si bo to deželo preuredil fašizem za pripravo postojanke proti Franciji.

BOLGARIJA PREPOVEDALA NAZIJSKO GIBANJE

Sofija, Bolgarija. — Stranko narodnih socialistov, ki je uživala podporo iz Nemčije in je hitro naraščala, je ukazala vlada zadnji torek razpustiti. Obdolžena je bila zarote, da se prevrže sedanja oblika vladavine na Bolgarskem.

Iz Jugoslavije

Usoden padec priletne gospodinje v Poljanski dolini, ki je pri splešnju konja priletela pod težak avtobus. — Ker mu je bilo dolgčas, je začel ponarejati denar. — Smrtna kosa in drugo.

Pod avtobusom

Škofja Loka, 27. marca. — V nedeljo dopoldne se je pri merila v Poljanski dolini huda nesreča, ki je ugrabila človeško življenje. Okrog pol 11. dopoldne se je peljalo na vozu osem oseb, ki so bile pri maši v Škofji Loki. Vrh klanca so se srečali z avtobusom, ki vozi dopoldne iz Žirov k o-poldanskim vlakom. Pri srečanju pa se je konj nenadno splašil in odskočil v breg. Vse se je odigralo prav naglo. Voz se je zvrnil in je vseh osem oseb odletelo z voza.

Najhujše je bila pri tem prizadeta 63 let stara gospodinja Krčevka z Loga. Sirota je padla naravnost pod avtobus, da so ji šla kolesa čez prsi in glavo. Silna teža avtobusa je siroti seveda glavo kar zmečkala in Krčevka je obležala na mestu mrtva. Tudi nekega fanta je prišlo za ramo, vendar je odnesel kolikor toliko zdravo kožo.

Vse priče trdijo, da je šofer vozil zelo previdno in po časi, zlasti ob srečanju. Nesreče ni mogel preprečiti, čeprav je avtomobil takoj ustavil, ko je videl, da se je konj ustrašil. Avtobus kakor tudi pone-srečeno Krčevko so pustili na kraju nesreče, dokler ni prišla sodna komisija iz Škofje Loke. Šofer je namreč poskrbel, da so bila oblastva takoj obveščena o nesreči. Komisija je ugotovila dejanski stan kakor tudi to, da šoferja ne zadene krivda in da je treba žalostni dogodek pripisati zgolj nesrečnemu naključju.

Denar je delal

Ljubljana, 22. marca. — Samski krojaški pomočnik Ignacij Turšič, doma iz Ratega, se je lani prve dni junija peljal iz Ljubljane v Logatec, da tam dobi službo. V vlak se je nekam sumljivo vedel. Postal je sam pozorni tudi varnostni organi in so ga aretirali. Preiskali so njegov kovček, v katerem so našli sicer zelo nerodno primitivno izdelan 500 dinarski bankovec in razno risalo orodje. Bil je aretiran in po dolgi preiskavi je bil naposled Turšič obtožen zločina poskusa ponarejanja bankovcev. Dalj časa je bil na opazovalnem oddelku in zdravnik — psihijater dr. Zvokelj je podal izvedeniške mnenje, da je osumljenec Ignacij Turšič duševno omejen in v smislu kaz. zakona neodgovoren za svoje dejanje. Pred malim kazenskim senatom se je Turšič včeraj zagovarjal, da je risal bankovce samo iz dolgočasia. Že v šol je pokazal velik talent za risanje, ko ni za druge predmete imel nikakega zanimanja. Mali senat je Turšiča oprostil od obtožbe ponarejanja de-

narja, ker ni kazensko odgovoren.

Naplavljeno truplo

Pri Bregu pri Ptujju je Drava naplavila truplo mladeniča, ki je bilo že močno v razkroju. Na podlagi legitimacije, ki so jo našli v obleki, so dognali, da gre za truplo 21 letnega krojaškega pomočnika Maksa Knapa, kateri je lansko leto meseca novembra navail z nožem na krojaškega mojstra Globovnika v Studencih v Mariboru. Od tedaj ni bilo za Knapom nobenega sledu. Sedaj je pa dognano, da je po napadu na mojstra skočil v Dravo.

Ogenj

V Prepoljah je nastal požar pri posestniku Jakobu Rojcu in sicer so se vnele smolnate treske, ker je gospodinja preveč zakurila v štedilniku. Hiša je zgorela. Od silnega vetra se je ogenj razširil tudi na gospodarska poslopja in na hleve posestnika Andreja Kirbša. Škoda je velika.

Smrtna kosa

V Stični je umrl Avgust Karlinger, gostilničar, posestnik in bivši načelnik gostilničarske zadrage star 67 let. — V Ljubljani je umrla Marica Kemperle, zasebna uradnica, doma iz Hudajužne na Tolminkem v zasedenem ozemlju stara 50 let. — V Trbovljah je umrl Matija Gerčar, uradnik Trboveljske premogovne družbe v pokopu in posestnik star 69 let. — V Ljubljani je umrla Uršula Turk, trgovka in posestnica stara 92 let.

Velika škoda

V Oseku pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah sta posestnika Jakob Kozar in njegov brat pridelala lansko leto mnogo sadjevca in vina. V kleti sta imela polnih devet sodov sadjevca in dva sode vina. Nekega dne so se v Kozarjevo klet spravili neznani storilci, ki so odprli pipe vseh devet sodov, tako da je sadjevec iztekel po kleti in napravil prav tako poplavo. Dva sode vina sta pa zlikovca odpe-ljala in tako oškodovala Kozarja za preko 5000 dinarjev.

Razdejanje

V Breznem pri Remšniku so se vinjeni fantje spoprijeli in razbili gostilničarju Antonu Meršniku skoro ves gostilniški inventar, nato odšli v Hribernikovo gostilno in vpriporili prav tako razdejanje. Ko so prispeli orožniki, so se jim fantje postavili v bran, a so se morali nazadnje podati in so jih orožniki aretirali.

Oglaš v "Am. Slovincu" imajo vedno uspeh!

DUHOVNIK DOSEGEL, ČESAR POLICISTI NISO MOGLI

Zasledovan od policije po nekem ropu se je John Naumo (na desni zgoraj) v New Yorku zatekel v neko stanovanje in uporabljal stari zakonski par, ki ga je našel tamkaj, kot ščit ter zagrožil, da ju bo ustrelil, ako ga bo policija nadlegovala. Ko je bila policija brez moči, je prišel neki junaški duhovnik, Father Quinn (levo spodaj) in splezal po zadnjih stopnjicah v stanovanje ter pregovoril roparja, da se je mirno podal.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Na naslov slovenskih komunistov

V Pittsburghu izhaja list "Naprej", ki ima na načelni strani tiskano: "Tednik slovenskih protifašističnih delavcev". To geslo se kaj lepo čuje. Ko bi bilo to geslo resnično in iskreno in bi ne bilo le kakor ovčje ogrinjalo komunistični propagandi, bi bil še pisec teh vrstic takoj pod njihovo zastavo, ker je tudi odločen protifašist — ne pa seveda komunist! Mi smo pittsburghski "Naprej" parkrat že štoknili v rebra, čemu v javnosti odkrito ne pove, kaj reprezentira v resnici pod plaščem in ogrinjalom slepilne "protifašistične" zastave, ki jo je razobesil nad svojo glavo. Toda gospodje okrog "Napreja" so zelo jeguljasti. Na vse načine se branijo, pa tudi čuvajo, da bi kje odkrito povdarili mi smo odločni komunisti. Ne, tega ne povedo, pa jih vabi kdo na plan kakor hočeš. Samo protifašisti so! Namen je prozoren. Kot odkriti komunisti ne dobijo niti 500 naročnikov med slovenskim narodom. Kot protifašisti pa, to v vleče, ker protifašistični smo Slovenci skoro vsi, ker vsi odločno obsojamo in sovražimo fašiste, ker je nam znano, kaj vse je fašizem že povzročil našim zaslužnim bratom in sestram v zasedenem ozemlju. Zato vidite je "protifašistična linija" izboren trnjek, s katerimi pri "Napreju" lovijo kaline za komunizem. Mislijo si. Naj par let čitajo naš tisk, pa bodo naši.

Za "Naprejem" so hrvatski komunisti. Ti imajo dobro zvezo z Moskvo. So to v komiterni nekaki uradni predstavniki jugoslovanske komunistične sekcije. Razširjevati komunizem med Slovence so že parkrat preje poskušali. Kupili so bivšo znano Novakovo "Slovenijo" v Milwaukee. Pozneje so skušali z "Delavcem" v Detroitu. Slo ni, ker Slovenci niso navdušeni za komunizem. Toda komunisti niso taki, da bi se naveličali. Delavnost jim je treba priznati. Zviti so, če treba tudi nesramni, samo da dosežejo svoje cilje. Če jih kaka organizacija vrže ven skozi prva vrata, se zunaj malo otresejo, kakor kužek, če ga kdo polije, pa pridejo skozi zadnja vrata z drugo zastavo in začno operirati z drugimi metodami. Vodstvo komunistične stranke svoje agitatorje tako vzgaja in jih pošilja kot take v svet. Na Francoskem so baje hodili komunisti s katoličani celo h obhajilu, samo da bi se med njimi utrdili in bi dobili med njimi zaupanje. Zdaj, ko so pred par leti hrvatski komunisti napravili načrt, da zaneso komunistično gibanje tudi med ameriške Slovence, so poslali svojega agitatorja med pittsburghske Slovence in poročila so vedela povedati, da so se zastopniki "Napreja" vsedli pod podobo sv. Družine in so se lepo pobožno prekrizavali in potem dajali laskave izjave o katoličanih. Vse to pod omenjenim ogrinjalom "protifašistične linije". Svoje prave komunistične noge so pa skrivali, kakor kača. V tem duhu delajo še naprej.

Zdaj se bo vršil baje neki Slovenski dan v Penni. Prav. Nihče naj nas ne razume, da smo mi proti takemu dnevu, proti takemu narodnemu festivalu. Nikakor ne. Zanj smo! Ampak vidimo pa, da so pri vodstvu tega dneva hudo v ospredju ravno tisti elementi, ki so tako pobožno sedeli pod podobo sv. Družine v Slov. domu v Pittsburghu. Tem pa odkrito povemo, mi prav nič ne zaupamo. In svetujemo isto vsem drugim, ki bodo sodelovali pri dotičnem dnevu, da naj pazijo, da jih ne bo potem ko bo prepozno glava bolela.

Samo en slučaj. V Chicagi so pred nekaj leti priredili Jugoslovani nekaj Jugoslovanski dan. Vodil ga je v ozadju tedanji jugoslov. konzul, ki je bil vnet narodnjak in spreten diplomat. Zaupal je pa malo preveč nekim hrvatskim radikalcem. Kaj se je zgodilo? Ko so na govorniškem programu govorili o Jugoslaviji in njeni veličini in nazadnje sprejeli posebno resolucijo udanosti vladarju itd. je za tem eden izmed odbornikov istega slavja stopil na oder in imel ognjen govor proti vladi in iz žepa pofegnil resolucijo, ki je obsodila vladarja, vzklikala pa komunizmu. Če so tiste resolucije poslali v Beograd ali ne, mi ni znano. Sprejete pa so bile obe, ena za, druga proti. Ta špas so povzročili hrvatski komunisti.

Vodstvo Slovenskega dneva se naj čuva, da ne bo kaj enakega tam. Kajti vodstvo komunistične stranke ima svoje agitatorje vedno oborožene z vsemi raznimi resolucijami in kadar kdo najmanj pričakuje, vstanejo in jih prečitajo z mogočnim povdorkom in z mogočno obsodbo. Komunisti so ptiči, in kdor z njimi se ni imel opravka, tak spozna, še le potem ko je prepozno, s kom je zobal črešnje. V hrvatskem komunističnem listu vidimo neko izjavo, kjer govori v imenu nekega Hrvatskega, Srbskega in Slovenskega komunističnega urada. Kje je ta urad? "Naprej" se je branil in otepal odkrite komunistične žlah-te. Zdaj se pa govori tudi v imenu slovenskega komunističnega urada. Kje je ta urad? Kdo ga vodi? Zakaj ne poveste odkrito? Ali je vas sram lastne stranke? Kakšni tovariši pa ste potem svojim tovarišem Hrvatoma v stranki?

Po našem mnenju je komunizem v vsaki civilizirani in kulturni deželi nezaželen. To, da hrvatski komunisti in baje zdaj neki slovenski najemniki sestavljajo razne resolucije in iste pošiljajo na razna predstavništva in se pod iste podpisujejo kot komunisti in izjavljajo da govore v imenu naroda, bo dalo misliti nervoznim fašistom in nazi-jem v Evropi, da je Jugoslavija res komunistična dežela in znajo radi tega priti kake neprijetnosti še toliko preje. V takih razburkanih časih je treba hladnokrvnosti, previdnosti pa dobrih možganov, ne pa brezumno skakati in s tem le še bolj poslabšavati položaj.

Mi se kar ne moremo ubraniti misli, da bo vse tiste, ki se pajdašijo s komunisti, enkrat še pošteno glava bolela. Počakajmo, da vidimo.

VELIKANOČ IN DRUGE NOVICE IZ JOLIETA

Joliet, Ill.

Velikonočne praznike smo zopet jako slovesno praznovali v naši cerkvi z lepimi pobožnostmi. Naš božji grob, ki je eden najlepših v našem mestu, je obiskalo na tisoče vernikov vseh narodnosti skozi vse tri dni. Krona vseh slavnosti je pa bilo Vstajenje na Veliko soboto zvečer. Poleg faranov so bili navzoči še mnogoštevilni drugorodci, da je bila naša velika cerkev mnogo premajhna za vse udeležence. Je pa tudi v resnici nekaj nebeškega, pri tej slavnosti. Velikašna procesija, stotine belo oblečenih malih dečkov in deklic, dolga vrsta mašnih strežnikov s palmami, sredi procesije pa Vstali Zveličar blagoslovlja vernike. Duhovniki v krasnih ornatih z Najsvetejšim. Cerkev krasno okinčana vsa v žarnicah. Na koru pa krasno petje velikonočnih, nam tako milih pesmi in v zvonicih lepo ubrano potrkavanje. Vse to napravi na slehernega vernika globok ganljiv utis, zlasti pa še na nas starejše, ki se nam obude čni lepi spomini na Vstajenje in praznovanje velikonočnih praznikov v naši mladosti, v stari domovini. Velikanoč je v resnici dan ki ga je Gospod naredil za nas uboge zemljanje. Zato ga sleheren verni kristjan pozdravlja in poje veselo Alelujo, kajti le kar je Bog naredil, prinese pravo veselje in srečo človeškemu srcu. Žal, da v sedanjem času je milijonom vzeto velikonočno veselje po raznih brezverskih

vladarjih. Dal Bog, da bi kmalu tudi za te narode zopet prišlo Vstajenje in vesela Aleluja. Dne 18. aprila se bodo vršile volitve v našem mestu, za župana in razne mestne uradnike. Rojakom se priporoča, da ne pozabijo voliti za James Hennesy za Commisarja, ki je sin bivšega župana Slovincem dobro znanega Mr. Hennesy, kateri je bil našemu narodu vedno naklonjen. Tako tudi njegov sin visoko čisla Slovence, ter je že večkrat pokazal, da je naš pravi prijatelj. Zato bo za nas koristno, če bo izvoljen ta mož za mestnega komisarja. Rojaki, upoštevajte to in volite za moža, katerega poznamo, da bo pravično delal za dobrobit mesta Joliet in v korist našega naroda.

Na Veliki petek je umrl dobro znani rojak Frank Golob star 55 let. Zapušča žalujočo vdovo, tri sine in tri hčere; enega brata v Great Falls Montana, eno sestro v San Francisco, Cal. in eno v stari domovini. Pogreb se je vršil dne 10. aprila iz naše cerkve s sv. mašo zadušnico na faro pokopališče sv. Jožefa. Naj podeli Bog njegovi duši večni mir in nebeško veselje.

Poročevalec

LILIJIN PROGRAM ZA 15. APRILA

Milwaukee, Wis. Gotovo je že znano članom "Lilije", kakor tudi našim prijateljem, da ima društvo "Lilija" v soboto 15. aprila svojo navadno letno zabavo. Letos je odbor dal mladinskemu od-

delku Lilije priloznost, da zopet malo razvedri člane in prijatelje. — Rečeno je bilo, da naj eden od mladinskega oddelka nekaj napiše o programu naše prireditve. Predno pa kaj spregovorim o tem, se mi zdi vredno in potrebno, da se v imenu mladinskega oddelka zahvalim odboru in članstvu Lilije, ki nam daje priloznost, da se učimo petja in dramatike. Nič manj hvala našemu pevskemu učitelju, ki ima toliko potrpežljivost z nami, saj bote dragi bralci sami priznali, koliko čvkanja in šepetanja je, če je skupaj zbranih okrog 40 otrok. To sem hotela povedati, sedaj pa nekaj o igri.

Igra, ki jo priredimo za to zabavo se imenuje "Kdo bo lonce pomil". Naše mamice vedo, kako vsa dekleta nerade pomivajo posodo. Da se pa bote naučile, kako z dekletom ravnati, da jih laglje spravite k temu delu, vam bo naša Ančka s pomočjo prebrisane Pepce in Nežike skušala pokazati, kako se to napravi. Toliko o slovenski igri. — Sedaj pa še nekaj o angleški igri "The Fickle Friend". Vsebinska igrice je podučna in ob enem zabavna. Visokoleteča deklica je povabljen na praznovanje rojstnega dne k svoji tovarišici, katero je počasi odtujevala od njenih prvih dobrih prijateljic s svojo kričavo obleko in sebičnim obnašanjem. Zaradi "visokega" gostja je prezrta in nepovabljen na "party" skromna in resnično prava prijateljica slavljenke. Ko pride visoki gost, se prične komedija. Ako bi ne bilo zaradi priprostitih deklic, bi se stvar popolnoma drugače končala, kot se. — Kako se cela stvar konča, želimo, da pridete pogledat v S. S. Turn dvorano v soboto 15. aprila. Prost prigrizek se bo dobil potem, ko bo minil program in vsakdo bo lahko plesal ob zvokih Bashellave godbe. — Ne smemo pozabiti omeniti tudi petja in razne vrste plesu, ki bodo tudi na programu. — Začetek programa bo točno ob 8 uri zvečer, ker naše geslo je TOČNOST, ki je najboljša čednost.

Članica mladinskega oddelka

PRAZNOVANJE 150 LETNICE USTAVE

Barberton, O.

Slovenska Ženska Zveza, oziroma vsi slovenski rojaki v Barbertonu, bomo priredili veliko slavnost v spomin 150 letnice ustave Združenih držav. "The 150th Anniversary of the Formation of the Constitution of the United States of America". — Ta proslava se bo vršila v soboto 15. aprila ob pol osmi (7:30) uri zvečer v dvorani Domovina na 14. St. — Ob tej priliki bo uprizorjena krasna igra iz življenja prvega predsednika Združenih držav George Washingtona. Nastopili bodo vsi pevski zbori; plesali bodo tudi stare plesu v narodnih nošah. — Zatorej na ta dan prav vsi na to proslavo 150 letnice ustave, ki se vrši

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Pozdrav iz Floride

Chicago, Ill. — Mr. Ivan Zupan, urednik "Glasila K. S. K. Jednote" pošilja iz Miami Beach, Florida, uredniku "Amer. Slovenca" prijazne pozdrave. Pravi da se počuti v lepi sončni Floridi kar mladostnega. Med drugim piše: Krasno je v Floridi, deželi zelenja, cvetja in rož. — Tu se nahajam na odhodu po prestani boleznici v spremstvu so-proge. Moje prve počitnice so to v 25 letih.

Nesreča

Cleveland, O. — Pretekli teden se je na 55. cesti pripetila nesreča, ki je zahtevala življenje mnogim poznanega rojaka Andreja Obed, starega 70 let, ki je stanoval na St. Clair Ave. Pokojni je bil doma iz Cerknega na Primorskem in je živel v Clevelandu 34 let. Zapušča ženo, rojeno Obed, doma iz Cerknega, dva sina in dve hčeri.

Vest iz domovine

North Chicago, Ill. — Tukajšnja rojakinja Mrs. Apolonia Preven, je prejela iz stare domovine žalostno sporočilo, da ji je na Vrhniku pri Ljubljani umrla njena sestra Frančiška Mohorčič, po domače Lovranova. Zapušča moža, sedem otrok in sestro Marijo Petrič. Tukaj v North Chicagi pa dve sestri; že omenjeno in Jožefo Gerzel.

Hud udarec

Nakomis, Ill. — Okrog 400 rudarjev žalostno gleda v prihodnost zaradi stalne opu-

dvorani Dr. Domovina. Pokazimo s svojo navzočnostjo na veselici, da smo Slovenci dobri Patrioti. — Pozdrav vsem zavednim Slovincem!

Jennie Okolish, preds. podružnice SZZ.

SHEBOYGANSKA POROČILA

Sheboygan, Wis.

V nedeljo 16. aprila se prične pri župniji sv. Cirila in Metoda 40 urna pobožnost, ki bo trajala še naprej v ponedeljek in torek. Pobožnost bo vodil isti g. misijonar, ki je vodil pred Božičem sv. misijon, to je Rev. John R. Maerke, iz reda redemptoristov, katerega se še dobro spominjamo in je zares vnet govornik. Zeleti je, da bi bila cerkev polna, kot je bila za časa zadnjega sv. misijona.

Društvo Najsv. Imena bi imelo imeti skupno sv. obhajilo na velikonočno nedeljo, ker druga nedelja vsakega meseca je nedelja društev Najsv. Imena. Pa se je za enkrat skupno sv. obhajilo članov Najsv. Imena premenilo na nedeljo 16. aprila, ko se prične 40 urna pobožnost. Prošeni ste vsi društveni člani, kakor

stitev premogovnika znanega pod imenom št. 10. S tem je prizadejo tudi več naših rojakov Slovincem.

Izvoljen

La Salle, Ill. — Pri zadnjih tukajšnjih volitvah pretekli teden je bil izvoljen za pomožnega supervizorja rojak Math Vogrič. To je prvič v zgodovini lasalske naselbine, da je Slovenec zasedel tako važno mesto.

V bolnišnico

Calumet, Mich. — V bolnišnici na Laurium se je morala podati rojakinja Mrs. John Plutz. — Na svojem domu pa je težko bolan tukaj poznani rojak Joseph Plautz, bivši nočni čuvaj na Calumetu. — V Detroitu, Mich. je pred kratkim umrla tukajšnja rojakinja Margareta Rožič, ki je imela svoj dom na Laurium. Mudila se je pri svojih otrocih v Detroitu, kjer jo je dohitela smrt. Doma je bila od Črnomlja v Beli Krajini in je bivala tukaj nad 50 let. Zapušča tri sinove in dve hčeri.

Zopet doma

So. Chicago, Ill. — Mr. John Perko z Anthony ave. ki je med nami dobro poznan, se je nahajal nekaj tednov v toplicah v Hot Springs, Arkansas, kjer si je zdravil revmatizem. Te dni se je vrnil zopet domov in pravi, da se počuti že kar zdravega. — Prijatelji mu želijo trdnega zdravlja.

Vest iz starega kraja

Geneva, O. — Tukajšnji rojak Mr. J. Brkorepec je prejel sporočilo iz domovine, da mu je v topliški fari umrl brat Janez Fink, po domače Tončkov iz Meniške vasi. Pokojni je bil cerkovnik in zelo priljubljen.

tudi člani CYO, da bote v cerkveni dvorani 15 minut čez sedmo uro (7:15), da tako skupno odkorakamo v cerkev in skupno pristopimo k sv. obhajilu.

V soboto in nedeljo, 15. in 16. aprila bo tudi kegljavska tekma članic Slovenske Ženske Zveze iz srednjega zapada v Eagle kegljišču.

Župnija sv. Cirila in Metoda bo priredila tridnevni bazar in sicer 21., 22. in 23. maja v cerkveni dvorani. Za to izvoljeni odbor je prav pridno na delu. Kakor se sliši, so se slovenski trgovci že kar lepo odzvali, da bo tako prav veliko lepih reči na razpolago obiskovalcem cerkvenega bazarja. Že sedaj začnimo hraniti dolarje za omenjeni cerkveni bazar.

John Udovich

HIŠA NA PRODAJ

Zidana hiša s 5 sobami ter precej velikim vrtom za zelenjavo, dolga 86 čevljev, široka 20 čevljev; blizu katoliške šole in cerkve, se proda po zmerni ceni. — 5607 Wickliff st., 10. Ward, Pittsburgh, Pa.

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(90)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Če ptomi spijo, bo vse dobro, če so pa čuječi, je ta poizkus za Tarzana in Herkula gotovo — smrt. To sta dobro vedela, zato sta z vso previdnostjo odprla vrata. Na srečo so ptomi spali po klopih, njih obleke so pa visle na stenah. — Kako so jima srca tolkla v veselju, da je sreča z njima.

Previdno sta stopila v celico k spečim ptomom in snela nepremične obleke raz sten ter odšla in zopet tiho zaprla vrata za seboj. Podala sta se zopet preko prestolne dvorane v prostor, ki je bil z vrati dobro zaprt proti vodi. Tukaj sta se oba hitro oblekla v nepremične obleke.

"Če se nam posreči da pridemo mirno skozi zračno dvorano, potem je najhujše za nami," reče Herkul. — Vstopila sta in zaprla za seboj varnostna vrata. Herkul je takoj odvil vodno pipo in voda je kmalu napolnila sobo do vrha. — Nič jima ni škodilo, saj sta imela na sebi nepremične obleke.

Ko sta videla da je vse dobro, sta odprla vrata na dnu sobe in že sta bila v jezeru, po katerem sta prav tako varno stopala, kot po suhi zemlji. Vskokovno rastlinje in živalstvo sta videla ko sta hitela da rešita Heleno strašne smrti — vtopitve v majhnem zaprtem prostoru.

POZOR! Poglej na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naravnost potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

Družba sv. Družne

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Vstanovljena 29. novembra 1914.
v Zedinjenih Državah Sedlež: Joliet, Ill. Inokorp. v drž. Illinois
Severne Amerike. 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: George Stonich, 429 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Joseph Klepe, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Katharine Bayuk, 528 Lafayette Ave., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: Paul Laurich, 414 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petric, 1004 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Anselm Murn, Willard, Wis.
Načelnik publikacijske propagande DSD: Rev. Aleksander Urnkar, OFM, 1852 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 452 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:
Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1025 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharnsburg, Pa.
Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.
John Nemanich, 650 N. Hickory St., Chicago, Ill.

Predsednik Atletičnega odseka: John Rolih, 528 Bluff St., Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:
"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam, ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin, ter bolniških podpor v znesku \$177,062.30.

Sprejema se članice od 16. do 55. leta. V mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 in \$1000.00. Izdajajo se različne certifikati "Whole Life", "Twenty Payment Life", in "Twenty Year Endowment". Vsaki certifikat nosi denarno vrednost, tudi Centralna bolniška podpora. Družba sv. Družine 113.70% solventna. Rojaki(inje)! Pristopite v njeno sredo.

Za nadaljnja pojasnila se obrnite na Glavni Urad — 301 Lime St., Joliet, Illinois.

IZ URADA GL. PREDSEDNIKA DSD.

Joliet, Illinois.

Členstvo članstvo:

V zadnji izdaji našega glasila smo brali prelepi članek od našega glavnega tajnika Franka J. Wedica o začetku proslave 25. letnice naše podporne organizacije DSD. — Želja čelga glavnega odbora je, da bi letos se zavezala in delovala vsa društva z glavnim odborom in delala svoje programe, na kak način bi se dalo pridobiti kolikor mogoče veliko število novega članstva, katerega bi poklonili za srebrni jubilej kot v proslavo lepo napredujoče katoliške bratske podporne organizacije DSD.

Glavni odbor je na svoji zadnji letni seji enoglasno objavil kampanjo tekom letošnjega leta in je v ta namen odobril posebne velike nagrade agitatorjem, ki se bodo trudili in pridobili lepo število novih članov v oba oddelka.

Dragi mi bratje in sestre. Poglejmo danes nekoliko nazaj v zgodovino te lepe bratske organizacije, koliko dobrega je bilo storjenega v zadnjih 25 letih, ne samo njenemu članstvu, ampak tudi za povzdigo celega slovenskega naroda, ne samo materijelno, kar je tudi pomembno, ampak se naša dobra mati DSD. tudi bori za povzdigo sv. katoliške vere in vedno pazi, da bi se ne vrnila kaka ljujka med dobro zasejeno seme, kajti vsak novoprstopil član ali članica mora dokazati, da je član katoliške cerkve, predno more postati član te organizacije. Ako bi ne bila tako natančna in bi vzela pod svoje okrilje vse kar je narodnega, bi morda danes štela že kakih 10.000 članstva. Radi tega je ves napredek odvisen od katoliške zavednosti njenega članstva. Kot taka, ona že 25 let, vabi in kliče slovenski katoliški narod, da se poda pod njeno zastavo. To je bil njen prvi namen, da ne bodo katoliški očetje, matere, njih sinovi in hčere pristopili v kake brezverske ali protiverske organizacije.

Družbe Svete Družine ima najmodernejši zavarovalni sistem in se lahko poleg smrtnine zavarujete za poškodnine in bolno podporo. Ima tudi svoje glasilo, ki je Amerikanski Slovenec, katerega članstvo dobiva dvakrat na mesec. Družba sv. Družine je finančno bogata, četudi je šla skozi 10 letno depresijo, pa je kljub temu 113.70% solventna in to zato, ker deluje z duhom časa.

Se enkrat opozarjam vsa cenjena društva, da se v letošnjem jubilejnim letu zavzamemo vsi in napravimo trdni sklep, pa ne samo obljubiti, ampak tudi dejansko pokazati in resno agitirati za novo članstvo. Ako to storimo, bomo število članstva podvojili in bomo ob koncu leta lahko ponosni, da smo storili svojo dolžnost, katera nas veže, da svojo organizacijo povzdignemo — Over the top.

GEO STONICH, gl. predsednik.

YEARLY REPORT OF HOLY FAMILY SOCIETY OF THE U.S.A. LETNO POROČILO D. S. D. ZA LETO 1938

Balance from previous year—Preostanek 1. jan. 1937.....	\$86,687.01
INCOME	
All other payments or premiums received from members—Prejeli za asessment	25,520.54
Total received from members—Skupaj prejeli za asessment.....	\$25,520.54
Deduct payments returned to applicants and members—Povrnjeno članstvu	16.94
Net amount received from members—Skupaj prejeli.....	\$25,503.60
Interest, dividends and rents—Obresti na posojila.....	2,520.92
Assess. rec'd for reinsurance—Asessment pri spremembah.....	2,333.21
Profit on sale or maturity of ledger assets—Dobiček na bonde.....	6.76
Total — Skupni dohodki	\$30,364.49
Sum — Skupaj	\$117,051.50
DISBURSEMENTS	
Death claims — Izplačali za posmrtnine.....	\$ 5,207.63
Permanent disability claims — Izplačali za poškodnine.....	975.00
Sick and accident claims — Izplačali za bolniške podpore.....	5,483.67
Total benefits paid — Skupaj izplačali.....	\$11,666.30
Commissions and fees — Com. in nagrade.....	7,402.78
Medical examiners' fees — Zdravniške preiskave.....	33.25
Salaries of officers and committees — Plača uradnikov.....	1,880.00
Traveling and other expenses of officers, trustees and committees.....	184.75
Dues and other expenses — Plače članov.....	30.80
Insurance department fees and expenses — Za Ins. Dept. — poslovanje in drugi stroški.....	131.00
Rent — Rent gl. urada in Safe Deposit Box.....	51.95
General office maintenance & expense—Za upravnne stroške gl. urada.....	51.95

Advertising, printing and stationery, postage, express, telegraph and telephone — Tiskovine, znamke, express in telefon.....	1,501.69
Miscellaneous expense — Razni stroški — oglasi itd.....	55.40
Official publication — Za Glasilo.....	827.65
Insurance — Poročila gl. uradnikov, zav. proti ognju.....	132.71
Fraternal Congress dues—Članarina—American Congress.....	10.00
All other disbursements, viz: Investment expense \$17.00; Policy loans written off \$3,206.82 — Odšteto od članov(ice) na rezervi.....	\$3,223.82
Actuarial and Accounting expense \$130.72; Annual & Special Board meetings \$284.58 — Aktuarno poročilo in posebna konvencija	415.30
Net Adj. in Bal. for exchanged policies — Odšteto za spremembe certifikatov	8,906.83
Total disbursement — Skupni stroški	\$36,453.93
Balance — Preostanek dne 31. dec. 1938.....	\$80,597.57

OBSTANJE SKLADOV	
Smrtninski sklad	\$ 48,164.17
Poškodninski sklad	2,582.48
Bolniški sklad	2,636.06
Mladinski sklad	1,671.06
Stroškovni sklad	25,543.80
Skupaj	\$80,597.57

LEDGER ASSETS—RAZPOREDBA PREMOŽENJA	
Mortgage loans on real estate—Posojila na prvo vknjižbo.....	\$24,000.00
Loans secured by pledge of bonds, stocks or other collateral—Bondi	42,646.00
Cash in office and banks—Vloga na banki in post office.....	13,514.50
Bills receivable \$21.27; Organizers' balances \$160.80 — Dozoreli prejemki	182.07
Notes Receivable — Note	255.00
Total ledger assets — Skupaj	\$80,597.57

NON-LEDGER ASSETS	
Interest and rents due and accrued—Dozorele in dotečene obresti.....	\$ 2,034.39
Payments actually collected by Subordinate Lodges not yet turned to Supreme Lodge—Društva dolgujejo.....	2,011.99
Automatic Premium Loans—Posojilo na Cert.....	129.09
Furniture and Fixtures — Inventar	750.00
Total — Skupaj	2,891.08
Gross assets — Skupaj vrednost	\$85,523.04

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED — NEPRIZNANE VREDNOSTI	
Deposits in suspended banks—Na zaprti banki.....	65.72
Book value of bonds over Amortized or Investment value — Razlika med vknjižbo in vrednost.....	11,184.42
Amortized Value of Not Admitted Bonds—Bondi.....	5,621.08
Other items, viz: Partial, Unimproved and Excess Mortgages — Na posestva	10,900.00
Interest due and accrued on mortgage loans over 1 year and on Not Admitted Assets—Obresti čez 1 leto.....	1,198.53
Furniture and Fixtures — Inventar	750.00
Total admitted assets — Skupna priznana vrednost.....	\$55,803.29

LIABILITIES, RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

Death claims due, adjusted not yet due—Neizplačane posmrtnine	\$ 2,109.42
Total death claims — Skupaj	\$ 2,109.42

Total unpaid claims	\$ 2,109.42
Salaries, rents, expenses, commissions, etc., due or accrued.....	359.22
Advance payments or premiums	225.00
Claims assured in reinsurance—Posmrtnine novega društva.....	250.40
Za posmrtnine A. J. 3 1/2% Amer. Experience.....	\$36,767.34
Za posmrtnine A. J. 4% Amer. Experience.....	41.51
Za posmrtnine Accumulative of Credits—Societies Experience	2,354.41
Za posmrtnine Standard Industrial	564.51
Reserve liabilities required to cover contractual obligations.....	39,727.77
Special and Contingent reserves	1,000.00
Total Liabilities	43,671.81
Unassigned Funds — Za druge sklade	12,131.48
Total to balance with Admitted Assets — Svota—priznana vrednost	\$55,803.29

EXHIBIT OF CERTIFICATES — ČLANSTVO

Total Business of the Year	Štev. Number	Svota zav. Amount
Benefit certificates in force December 31 of previous year, as per last statement Jan. 1, 1938.....	1538	\$705,250.00
Benefit certificates written and renewed during the year — Pristopilo	96	46,300.00
Totals — Skupaj	1634	\$751,550.00
Deduct terminated, decreased or transferred during the year—Suspensanih in umirlih	106	64,500.00
Total benefit certificates in force December 31 of current year—Skupna št. 31. dec. 1938.....	1528	\$687,050.00

Nadzornemu odboru bratsko predloženo na letni seji dne 6. febr. 1939. Respectfully submitted to the Board of Trustees this 6th day of Feb. 1939.

Geo Stonich, Pres.—Preds.; Frank J. Wedic, Sec'y.—Tajnik; John Petric, Treas.—Blag.

We, the undersigned Trustees, acknowledge that we examined the books of the Secretary and Treasurer, also the entire transactions of the Home Office. We find that the statements submitted are true and correct, and we acknowledge same to the best of our belief.

Andrew Glavach, Trustee—1. nadz.; Joseph L. Drasler, Trustee—2. nadz.; Joseph Jerman, Trustee—3. nadz.

Subscribed and sworn to before me this 6th day of February 1939. (SEAL) Anton Nemanich, Notary Public.

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovencu" so vedno uspešne.

Svoj narod zatajiti je greh!

Življenja je konec, preden konča velike priprave zanj.

DENARNE POŠILJATVE

nakazujemo za Jugoslavijo, Italijo in vse dele sveta po dnevnem kurzu. Prejemniki dobijo lenar na dom po pošti. Včeraj so bile naše cene:

ZA DINARJE:
Za \$ 2.40..... 100 Din
Za \$ 4.70..... 200 Din
Za \$ 6.80..... 300 Din
Za \$ 10.70..... 500 Din
Za \$ 21.00..... 1000 Din
Za \$ 41.00..... 2000 Din

ZA LIRE:
Za \$ 6.30..... 100 lir
Za \$ 12.60..... 200 lir
Za \$ 29.00..... 500 lir
Za \$ 57.00..... 1000 lir

Več pošiljate naslovite na:

JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Dopisi lokalnih društev

OD DRUŠTVA SV. DRUŽINE ŠT. 11, DSD.

Pittsburgh, Pa.

Članstvu zgoraj omenjenega društva se naznanja, da se vrši redna mesečna društvena seja v nedeljo 16. aprila. Začetek seje ob 9 uri zjutraj v navadnih prostorih v Slovenskem domu na 57. cesti. Na dnevnem redu bo več važnih reči za rešiti v korist društva in članstva, zato pridite vsi na sejo. — Ob enem ste prošeni, da če hoče kdo kaj izvedeti od glavnega urada DSD, ali če želi od tam kakega pojasnila, naj to stori s posredovanjem društvenega odbora, ki je vedno pripravljen ustreči vsakemu članu in članici. Če se bote sami obracali na glavni urad, bodo tam mislili, da vaš odbor z zane-marja svoje dolžnosti.

Društveni odbor

IZ URADA DR. SV. IVANA KRSTITELA ŠT. 13, DSD.

Chicago, Ill.

Cenjeni člani in članice. Prošeni ste, da se gotovo udeležite prihodnje seje, katera se vrši v nedeljo 23. aprila ob 2 uri popoldne. Imamo več važnih stvari za rešiti in ob enem bote slišali poročilo tri-mesečnega računa. Ne glejte vedno na to, da bo že odbor vse napravil. Vsi smo enaki in vsak ima pravico in tudi vsak nekaj ve povedati za dobrobit društva in DSD. — Ob enem tudi apeliram na vas, cenjeni člani in članice našega društva, da kakor vam je že znano, imamo veliko kampanjo za pridobivanje novega članstva v mladinski in odrasli oddelki. Prosim vas, da se vsak izmed vas nekoliko potruditi in poagitrira za nove člane in članice in pridobi vsak vsaj po enega člana ali članico do zaključka kampanje ki bo 15. novembra. To bo velika čast za naše društvo in lepo darilo Družbi sv. Družine za njen srebrni jubilej. — Z bratskimi pozdravi ostajam vdani **John Densa**, tajnik.

V gostilni. — Peter naroči pečenko.

Pečenka pride na mizo. Peter jo povoha: "Smrdi!"

Plačilni prav uslužno: "Počakajte trenutek! Takoj bom odprl okno!"

NA PRODAJ

imam 6 flatov apartment s centralno kurjavo. Cena samo \$5,500.00; rent nosi \$180.00 mesečno. Kupec mora imeti polovico gotovine.

Dalje javljam, da imam v "Češki Kaliforniji" še več malih hiš na prodaj, to je na zapadni strani mesta Chicago. Pridite da jih vam razkažem.

ANTON JORDAN,
2622 So. Harding ave.,
Chicago, Ill.
Tel. Lawndale 7182.

Vabimo vas, da pridete k

50. obletnici in k otvoritvi novih in modernih uradov

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2116 WEST CERMAK ROAD

Pol stoletja uspešne postrežbe, ne da bi bil en sam dolar izgubljen za vložnike in hranilce.

HRANILNE VLOGE OD \$1 NAPREJ NA MESEC

Vloge za investiranje v zneskih po \$100

TEKOČE DIVIDENDE 4%

Vloge popolnoma zavarovane proti izgubi do \$5,000.00

Obenem vas vabi tudi

FRANK P. KOSMACH, pom. tajnik.

NAŠA ZEMLJA V ŠTEVILKAH

Več kakor polovica človeštva živi v Aziji

Ljudska štetja, izvedena v posameznih delih našega sveta v zadnjih letih, so pokazala, da živi na naši zemlji okrog 2139 milijonov ljudi. Vsa površina zemlje meri kakih 510 milijonov kvadratnih kilometrov, od tega pa je samo 29.2% ali 149 milij. kv. km trdnih tal, 361 milij. kv. km pa odpade na celinske vode in morja. Po tem računu živi povprečno na 1 kv. km kakih 16 ljudi — torej prostora še dovolj!

Več kot polovica človeštva živi v Aziji. V Evropi je ena četrtnina človeštva, v Ameriki celo samo ena osmina. Najbolj pa je človeštvo naseljeno v Evropi, namreč 48 na kv. km, je pa nekaj več kot desetkrat večja kot Afrika, kjer živi na kv. km. ravno 4.6 ljudi. Po površini največje ozemlje je Azija, ki meri 54 milij. kv. km in kjer živi na kv. km 28 ljudi. Zelo redko je človeštvo naseljeno v Ameriki, kjer živi na kv. km. povprečno po 5 ljudi, v južni Ameriki sami celo samo 4, v severni Ameriki sami pa 6.5 ljudi. Rekord v najmanjši naseljenosti prebivalstva pa nosi Avstralija, kjer živi na kv. km. točno po en človek.

Avstralija je desetkrat manjša kot Evropa, prebivalstva ima pa petdesetkrat manj.

Največje mesto na svetu je po najnovejših podatkih spet New York. Za njim se vrste London, Tokio, Berlin, Pariz, Moskva, Chicago in Šangaj. Skupno je na zemlji kakih 38 milijonskih mest, ki imajo vsa skupaj okrog 90 milijonov prebivalcev; torej samo v teh 38 mestih živi okrog 4% vsega človeštva — gneča, ki gospodarsko ne učinkuje do-bro.

Največji del zemlje je Azija, ki nosi prvenstvo glede najvišje, pa tudi glede srednje višine. Najvišji vrh na azijski celini se dviga 8852 m nad morje, srednja višina pa znaša 950 m. Evropa ima srednje višine samo 300 m in je v tem oziru najnižje položena celina. Njeni najvišji vrhovi segajo v višino 4810 m nad morjem in so precej nižji kot najvišji vrhovi Avstralije (5000 m) in Afrike (6010 m) in Amerike (7035 m). Torej ima Evropa, ki je tako na glasu kot za tujski promet primerna celina, najnižje gore!

Vzroki za tako različno gostoto v naseljenosti prebivalstva so različni, ne v najmanjši meri pa je to odvisno od podnebja, lastnosti tal, rodovitnosti zemlje itd. Prebivalstvo je navadno tem bolj gosto naseljeno, čim več je bilo možnosti, da se je razvila industrija in trgovina. Prebivalstvo Evrope je od leta 1800 naraslo od 188 milijonov na 470 milijonov!

SKRAJNO PAZLJIVO PRIČEVANJE

Memphis, Tenn. — Neki črncec je bil pozvan na sodišče kot priča glede preiskave o neki umrli ženski. Pri pričevanju se je izrazil sledeče: "Poznal sem jo kot sosedo, toda nisem vedel, da je umrla. Vedel sem le, da so jo pokopali". Sodisce ga je po teh besedah oprostilo nadaljnega pričevanja.

VAŽEN OGLAS

Očetje frančiškani smo v zadregi glede oskrbe romarskega doma pri nas. Odkar je umrla dobra Mrs. Kobal, nismo imeli oskrbnice.

Tem potom prosimo, če bi se oglašil kateri zakonski par, ki bi hotel prevzeti to skrb za letošnje romarje. Žena bi morala oskrbovati kuhinjo čez nedelje in morebitne obiskovavce čez teden, mož pa pomaga pri postrežbi s pijačo.

Plača po dogovoru.

Pišite na naslov: **FRANCISCAN FATHERS,**
P. O. Box 608, Lemont, Illinois.

PRIJATELJI ODERSKIH PREDSTAV V MILWAUKEE IN OKOLICI!

Vabljeni ste

na izredno prireditve društva "Lilija"

V soboto, 15. aprila 1939

V. S. S. TURN DVORANI

Program bo proizvajan po mlad. oddelku "Lilije"

Petje, plesi in dve igri:

"KDO BO PISKRE POMIVAL?"

in

"THE FICKLE FRIEND"

Začetek ob 8. uri zvečer. — Po programu prost prigrizek, ples in druga zabava. — (9 Door Prizes.)

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNIČO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:
Trdovezan v platno..... \$1.50
Broširan mehko..... \$1.25

"Podkrnoški gospod"

Dolores Wieser: — ROMAN — Poslovenil Janez Pucelj.

Mladi ljudje si stiskajo roke; začno se na veliko spraševati in si pripovedovati. Katrica pogleduje vedno spet skozi kuhinjske duri in gleda debelo, prestrašeno, ko pripoveduje Anderč tako divje, kako se bo "vojskoval in prebadal s kopjem". Še bolj vroče pa ji prešinjajo ude kratke, gotove besede Narteeve. Nartej govori malo in pahne samo zdaj pa zdaj kak pah prijatelju med goste besede. Toda v glasu mu zveni nekaj kakor zamolkel zvon in kadar odpre rjavo roko na mizi in jo spet zapre, se Katrici zdi, kakor da mu mora kaj povedati. Toda mali Katrici ne pride nič na um in je zato vesela, da ne pogleda Nartej nobenkrat, pa prav nobenkrat tja čez.

O Turkih govore, moj Bog, o strašnih ajdih! Na trgu govore ženske tudi dosti-krat o njih. Ampak, da hoče Anderč zdaj že spet oditi, ko je vendar komaj prišel, to je jako žalostno. In Nartej — —?

Nartej ne pravi prav za prav ničesar k vsemu temu. Sedi popolnoma tiho in roki se mu oklepata tesno druga druge. Oče ga gleda in niti ne posluša, kaj blebete Anderč. Ko pa Kristof zbadljivo vpraša: "Misliš tudi ti tako zaresen odjezditi?" in se pri tem neopazno posmehe v redko, rumeno brado, tedaj bi mu Katrica zastran tega najrajši skočila v lase.

Nartej reče počasi:
"Jaz mislim zaresen . . ."
"Je pa le nevarno. Krive sablje — —"
"Kaj misliš, da se bojiva?" plane zdajci kvišku Anderč. "Tebi tu doma seveda ne bo treba vohati krvi!"

Nartej se samo prav malo nasmehne.
"Ne ruvajte se vendar!" zagode Flegar.
"Rajši glejte, da bodo v redu konji in voz, če se bomo peljali po južini na Podkrnos."
"Greš z nami, Nartej?"

"Naa," zavzdihne Nartej in zmaje z glavo.

"Kakšne lepe, gladke, plave lase ima," si misli Katrica.

"Kakor hočeš! — Oglejta si zadnje kolo! Menim, da ni čisto zanesljivo."

Sinova vstaneta in se izmuzneta malo nejevoljno iz sobe.

"Nisi mi povsem povšeči, Nartej," reče starec čez nekaj časa.

"Zakaj ne?" vpraša fant potlačeno in dvigne glavo.

"Midva sva že marsikaj pomenila, ne? In zdaj, da ne bi bilo nič več tako?" se smehlja Flegar.

Nartej stisne zobe; ničesar ne reče.

"Mati ne vidi rada, da bi spet šel, ne?" povprašuje starec dalje.

"Sem si tudi sam mislil."

Katrica zapre vrata čisto potihoma za sabo. Gotovo bi ne bilo Nartaju prav, če bi slišala, kaj bo povedal očetu.

V kuhinji žari ogenj pod pečenko, zelje brbota in testo za kolače je vželo visoko in rahlo. Stara Liza reži, da jo mlada, čvrsta dečelca pušča samo pri delu, in ropota nejevoljno s pokrovmi in piskri.

Katrica ne črha besedice na vse to; je najmlajša pri hiši in vajena ubogati. Oprezno izrezuje s pločevinasto žlico iz testa male žličnike in jih polaga v kadečo se mast. Mast vselej kruto zacvrči okrog njih. Mala kuharica mora skrbno paziti, da se vsi žličniki dobro sponesejo: da ni

noben prevelik, noben premajhen, da so vsi lepo zagoreli in zlato zapečeni okrog in okrog. Vsa žareča in rdeča od vneme stoji pri ognju in mora kljub temu skrivaj prisluskovati glasu, ki doni kakor zvon in ki zdaj pa zdaj zazveni v izbi; kako čudno, da je zdaj Nartej kar naenkrat spet pri njih! Morala je čestokrat misliti nanj, ko je bil na Dunaju. Ji je sicer večkrat prizadejal kaj hudega in, da bi se z njim igrala, ji tudi ni dal. Za božji čas, saj je bila še majčkena čepa takrat! Kadar pa so bratje le prehudo brili norce iz nje, kako je boječa in majčkena, tedaj je Nartej dostikrat trdo zaropotal: "Dajte ji mir! Saj se že emeri! — In nekoč — sama ne ve, ali je še res — tedaj jo je na Goričici, ko so trgali vijolice, nesel doli čez skalnato reber kar tako z eno samo roko. — Ampak od tega je že jako dolgo. Zdaj je postal velik, močan — lep junak. Bratov ne more z njim niti primerjati.

"Kdo le naj bo to jedel?" vščipne Liza deklco, ko da jo je kaj pičilo, in ji pomoli hudo zmaličen žličnik pod nos. "Črn, kakor da je padel iz dimnika in kakor da ima pasji poštrkavec. Namesto da bi bila šla lepo pobarat, kakor se spodobi za domačo hčer: Bi smela ponuditi dva, tri sveže žličnike? pa stojiš tu kakor štor in se ti vse prismoji, da zaudarja smrad prav doli na ulico! Ko sem bila jaz stara šestnajst let, tedaj sem že vse kaj drugega pomenila v kuhinji!"

Prestrašena polovi Katrica žličnike iz masti kakor ribice. Saj velika nesreča ni, ampak Liza je natančna. Liza ve, da človek dandanes z mladimi ljudmi ničesar več izlepa ne opravi, in ve, da "bi brez nje bilo v Flegarjevi hiši vse narobe".

Krepko in sunkoma odpahne zakajeno okence; val mrzlega, čistega zraka zavolovi v kuhinjsko soparo. Nato odbere najbolj posrečene žličnike, jih zloži v skledo in postavi na klopco k oknu, da se shlade. "Odveži si predpasnik, preden greš kam ven!" ukaže Katrici.

Katrica si odveže predpasnik. Ah, zjutraj je bil tako lep, zdaj ima že spet madeže od saj. Sama ne ve, kako to. Strahovito nerodna je! Potem si mora še roke lepo obrisati in si lase gladko počesati, preden sme vzeti skledo v roke.

Ko že drži kljuko v roki, ji postane mahoma tesno pri srcu. Sama ne ve prav zakaj — žličniki res niso lepi — kaj si bo mislil — o njeni kuharici?

Polahko stopi v izbo. Tu sedita oče in Nartej resno in tiho pri mizi. Nartej je ves blede in oči mu prosijo stareu v obraz. Stari pravkar reče:

"— in si moraš misliti, da tako lahko več narediš za deželo, kakor če greš z Ungnadom. Tu doli v Podjuni je vse podivjano, ni nobenega strahu ne reda, zemlja ni obdelana in ljudje žive od kraje in ropa. Turek in Oger strežeta venomer za Karavankami. — Nam je treba naših mož doma! Anderč naj že gre, on mora šele doživeti kaj resnega, ampak ti —"

"Ampak od — od Žrelčana ne maram nič! Sem sam dovolj moža —"

Katrica stopi k mizi.

(Dalje prih.)

KAJ SE ZGODI V ENI URI

Neki Amerikanec, ali bolj točno, Kanadčan, je sklenil preračunati, kaj se vse zgodi na svetu v eni sami uri. To je za nekatere stvari tudi preračunal, in o teh njegovih računih lahko verjamemo, da so natančni, ali vsaj približno točni. Med drugim je ta Kanadčan izračunal, da v eni uri umrje na svetu 4600 ljudi, rojenih pa je okoli 5000 otrok. Po tem računu se prebivalstvo na zemlji pomnoži

na leto približno za 3.5 milijona. V istem času se pregrešijo 198.000 ljudi proti paragrafom. 172.000 ljudi pa pride v eni uri pred sodišče. Vse tiskarne na svetu izdajo v eni uri 1,700.000 časopisov. Izdelanih je v tem času kar 57 km novih filmov. Tovarne izdelajo 7500 novih avtomobilov. Izdanih je v bo-rih 60 minutah 1250 pisem in dopisnic ter 115.000 brzojavk. Lovci iz vsega sveta ustrelje v eni uri 35.000 divjih živali.

NOVE KNJIGE

CIGANKA — Zelo zanimiva povest iz domačih slovenskih hribov. Vsebuje 160 strani. 55c

ČRTICE — Spisal Fran Ks. Meško. Črtice: "Njiva", "Črna smrt" in "Slovenske gorice" so posebej zanimive. Knjiga vsebuje 160 strani. 55c

ČUDEŽ! ČUDEŽ! — Zanimiv sodobni roman, ki ga je spisal I. C. Raynaud. Poslovenil Franc Kolenc. Brošura vsebuje 94 strani in stane. 35c

DOM — Roman iz Šlezjskih hribov. Spisal Pavel Keller. Je to zelo interesanten ljudski roman. Vsebuje 210 strani in stane. 75c

DUHOVNIK S KRVAVO HALJO — Resnična irska zgodba. Spisal R. De Nevery. Prestavil in priredil Fr. Kolenc. 50c

HUBERT — Interesanten roman iz gozdov. Spisal Pavel Keller. Poslovenil dr. Ivan Dornik. Vsebuje 272 strani. 85c

KRUCI — Ljudska povest po zgodovinskih virih. Spisal Januš Golec. Knjiga vsebuje 142 strani in stane. 55c

KRVAVE ZARJE — Roman iz Mehike, spisal Guadelupe. Priredil in poslovenil Franc Kolenc. Vsebuje 172 strani. 55c

NA POLJANI — Spisal Fran Ks. Meško. Veleinteresantna povest, zajeta iz slovenskega življenja. 176 strani. 90c

PRAVICA IN USMLJENJE — Spisala Mara Pavčič. Povest iz hrvatskega življenja. 97 strani. 35c

PROPAST IN DVIG — Zanimiva ljudska povest izpod pere-

sa Januša Golec. Vsebuje 130 strani in stane. 45c

ROKOVNJAČI IZPOD TATRE — Zanimiva poljska povest. Spisal Kazimir Przerwa-Tetmajer. Prestavil A. Benkovič. Rokovnjači izpod Tatire in druge slovenske povesti vsebuje 202 strani. 60c

SKRIVNOSTNI STUDENEC — Spisal Pavel Keller. Zanimiv roman, ki je zajet iz ljudskega življenja. Vsebuje 192 strani. 55c

TATENBAH — Zanimiv zgodovinski roman, ki pove, kako so habshurški vladarji zatirali in izdajali jugoslovanske narode. Vsebuje 293 strani. 80c

TROJNO GORJE — Nadvse interesantna ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov. Spisal Januš Golec. Vsebuje 181 strani. 50c

IGRE ZA DRAMSKE ODRE

GUZAJ — Igra v petih dejanjih, z ne preštevilnim osebjem. Igra ima zgodovinsko ozadje po ljudski povesti "Guzaj". Stane. 35c

IZGUBLJENA OVCA — Igra v treh dejanjih prav zanimiva. 35c

KRIŽ IN SOVJETSKA ZVEZDA — Drama v štirih dejanjih. Zelo zanimiva in priporočljiva prav za sedanje čase, ker je obenem poučna kam privedejo narode in ljudstva razni izmi. 35c

Te knjige ima v zalogi naša knjigarna. Naročilo pridenite potrebni znesek, ker po C.O.D. radi visokih stroškov knjig ne pošiljamo, razven, če želi naročnik iste sam plačati.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Illinois

ŠMARNICE

katero priporočamo slovenskim č.č. duhovnikom, slovenskim družinam in posameznikom za mesec majnik:

1. EVHARISTIČNE ŠMARNICE, založene ob priliki evhar. kongresa v Ljubljani, 2l. ob. \$1.00
2. MARIJA V PREDPODOBAH IN PODOBAH, Jože Volc 1.00
3. SVETA MARIJA ALAKOK, Blaž Dvoršak. 1.00
4. MARIJA IN SV. MAŠA, Val. Bernik. 1.00
5. LAVRETANSKE ŠMARNICE, J. Jerše. 1.00
6. LEPA SI, LEPA SI, ROŽA MARIJA, Vekoslav Skuhala 1.00
7. MARIJA VRTNARICA NAŠEGA SRCA. 1.00
8. NA SV. GORO, M. Brumat. 1.00
9. MARIJA VZOR KRŠČANSKEGA ŽIVLJENJA, Fr. Krulje 1.00
10. MARIJINA BOŽJA POTA V EVROPI, Jos. Lautičar 1.50
11. POZDRAVLJENA KRALJICA, J. Jerše. 1.00
12. RIMSKE ŠMARNICE, Dr. Mich. Opeka. 1.00
13. ŠMARNICE ARŠKEGA ŽUPNIKA. 1.00
14. ZNAMENJA NA NEBU, J. Jerše. 1.00

Naročila je poslati s potrebnim zneskom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Turek

Sličice.

Naših dveh razstav se je nameravala udeležiti tudi Čehoslovakijska. Menda bo oddelek v San Franciscu dogotovljen. Ako je, ga bo pobasal Nemec. V New Yorku še ni dogotovljen, stojijo le stene. Čehi delajo na to, da podrti-je ostanejo, kakršne so. Bi morda niti ne bilo slabo, saj bi se kakemu slovaškemu obiskovalcu le utegnulo malo posvitati v počasni glavi, kaj vse prinaša — prepis.

Zapisal sem, da proti fašizmu težko vstraja kaka demokracija. Vsaj na Čehoslovskem ni. Fašizem koraka, demokracija se prepira. Vprašanje je bolj teoretično. Ali bi se bil nemškemu fašizmu mogel ustavljati kak češki fašizem? Teoretično vprašanje zopet. Vsaj general Gajda, češki fašist, je ob krizi v ječi kašo pihal. —

Ko je Francozom postalo malo vroče pri nemškem fašističnem korakanju, so pozabili na — demokracijo in dali Deladieru diktatorsko oblast, kar je neke vrste fašizem. —

Pravijo, da radi dogodkov, kakršni so se doigrali, še ni nobene evropske krize, in niti ne bo prišlo do take krize, ako Hitler maršira tudi v Ukrajino, kar bo brezdvomno tudi storil. Do prave krize bo šele prišlo, ko se bo obrnil proti zapadu, proti Franciji in Angliji. Mogoče, ako ne bo morda prepozno. Bojim se, da bo Nemec znal upreči pred svoj voz ne le slovenskih materinskih sredstev, temveč tudi slovenske človeške moči, saj je Slovan vesel, ko sme biti za hlapca. —

Po toči. Čehi so se razvijali pod drugimi razmerami, in so se brezdvomno razvili do visokega napredka. Slovaki so ostali daleč za Čehi. Ta materialni napredek in zaostajanje pri katastrofi ni igral glavne vloge. Čehi so se le preveč razvili tudi v svobodomiselnost, dočim so Slovaki splošno ostali konzervativci, kar bi zopet na sebi ne bilo škodovalo, ko bi ta slovaški konzervativizem ne bil stal popolnoma pod vplivom mažaronskega duha vsaj pri inteligenci. To naziranje je največ pripomoglo do osodnega razkola med

deli enega in istega naroda. Najhujši je pa prepis med brati. Tako se je dogodilo, da so leteli mažaronski Slovaki k Hitleru za pomoč, toraj h kolu, da bi jim bil za vrtnarja. In kozel je oba pozobal. —

Morda je nekaj sličnega tudi med Srbi in Hrvati. Danes se nekaj razgovarjajo, pa bo težko kaj, ako ne pride do temeljitega preobrata med Srbi in Hrvati pri naziranju, da je svoboda naroda, politična svoboda nad raznimi naziranj, ali kulturnimi območji. Ako gre tudi v Jugoslaviji v nemški in laški žakelj politična svoboda, bo vsak prepis o naziranju nemogoč. kakor je že zdaj v bivši Čehoslovakijski. Čeh in Slovak morata štititi. Trenutno se v Jugoslaviji še niso ničesar naučili. —

Ali so imeli Slovaki dosti narodne inteligence, ko je prišlo do Čehoslovakijske? Težko. Čehi so imeli tako inteligenco in prišli so med Slovake. Če so s tem spodrivali slovaško inteligenco, se ne more odpraviti. Že pri par dneh neke svobode so izgnali Slovaki prav vso češko inteligenco. Ali bo zdaj na njih mestih slovaška? Bojim se, da bo nemška in kvečemu še mažarska in mažaronska, Slovaki bodo pa skozi prste gledali. Niti pripraviti se ne bodo smeli več. —

Hrvat pravilno pokazuje na posledice prepisa med Čehi in Slovaki. Oba sta zdaj v kaši. Tudi Hrvati in Srbi se pripravljajo. Pa pravi Hrvat: "... Slovaci pošli radje pod skupe Hitlera nego li da dalje trpe češka nasilja in zapostavljanje. Bilo bi zanimivo znati, što o tome sada sude vladodržci u Beogradu". Ali je bila krivda res le pri Čehih? Ali zdaj niso nič zapostavljeni in nasiljeni Slovaki? Ako pride do enakih "Hitlerovih skut" tudi v Jugoslaviji, bo li krivda res le pri Srbih? —

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

1901 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izveniš ob sredah.
Residenčni telefon: La Grange 3966
Uradni telefon: Canal 4918
PO DNEVI NA RAZPLOGO CELI DAN V URADU.

Pratike

Našim čitateljem sporočamo, da smo prejeli zalogo

Pratik za leto 1939,

in sicer obe vrsti

Blažnikovo

kakor tudi

Družinsko

Obe vrsti ste zelo zanimivi in ju krasi številni lepih slik. Naročite si jih takoj, dokler ne poide zaloga. Vsak komad stane s poštino vred

25 centov

Naročajo se od:

KNJIGARNA

AMER. SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

CHICAGO, ILL.

Sveto pismo - novi zakon

Vsebuje Sv. Evangelije in Dejanja Apostolov. Knjigo je priredil in sestavil č. g. Jožef Zidanšek, duhovnik lavantinske škofije. Vsebuje 541 strani in je primerne žepne oblike.

STANE S POŠTNINO **\$1.00** Naroča se na naslovu:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Illinois

IZBORNO MONARCH PIVO

Monarch družba izdeluje nove vrste pivo "EXPORT BEER" Poskusite ga!

MONARCH pivo je izdelovano skrbno in natančno in vsebuje vse najboljše kakovosti, ki napravijo pivo dobro in okusno. Vedno pazite kako pivo se vam servira. Na zapadni strani mesta Chicago razpečava MONARCH pivo

BEER DEPOT

John Kochevar

WEST SIDE DISTRIBUTOR OF MONARCH BEER

2215 W. 23rd Street

Tel. Canal 6177

Chicago, Illinois